

Briuselis, 2021 07 20
COM(2021) 429 final

2021/0244 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**dėl kompetentingų institucijų prieigos prie centralizuotų banko sąskaitų registru
naudojantis viena prieigos vieta, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir
Tarybos direktyva (ES) 2019/1153**

{SWD(2021) 210 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Kaip pažymėta 2021–2025 m. ES kovos su organizuotu nusikalstamumu strategijoje¹, Europos Sąjungai reikia pradėti spręsti nusikaltėlių lėšų problemą. Pasinaudodamos savo didelėmis neteisėtai įgytomis pajamomis, organizuotos nusikalstamos grupės siekia prisiskverbti į teisėtą ekonomiką ir viešojo sektoriaus institucijas ir taip silpnina teisinę valstybę ir pagrindines teises ir pažeidžia žmonių teisę į saugumą ir menkina jų pasitikėjimą valdžios institucijomis. Europos Sąjungoje vykdamas nusikalstamą, veiklą neteisėtai įgytos pajamos 2019 m. sudarė 139 mlrd. EUR², t. y. 1 proc. ES bendrojo vidaus produkto. Nepaisant ES ir nacionaliniu lygmenimis kuriamos turto išieškojimo teisinės sistemos, konfiskuojama tik nedidelė nusikaltimų priemonių ir nusikalstamu būdų įgytų pajamų procentinė dalis³.

Siekiant atlikti veiksmingus finansų tyrimus ir vykdyti sėkmingą turto ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų atsekimo ir konfiskavimo veiklą, labai svarbu turėti galimybę greitai susipažinti su finansine informacija Šiuo atžvilgiu itin svarbu žinoti, kam priklauso banko sąskaita kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje vykdomas tyrimas. Taip siekiama sudaryti sąlygas ne tik nustatyti, kuriai valstybei narei turi būti siunčiamos nutartys dėl turto iššaldymo ir konfiskavimo⁴, bet ir suteikti tyrėjams galbūt esminę nukreipiančią informaciją. Tačiau vienos valstybės narės institucijos, atsakingos už nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, norėdamos gauti informacijos apie tyrimo subjektus, turinčius banko sąskaitas kitoje valstybėje narėje, dabar privalo rinkti informaciją naudodamosi policijos arba teismų bendradarbiavimo kanalais. Dažnai šis procesas yra sudėtingas ir lėtas, o tai trukdo greitai susipažinti su informacija, kaip parodyta poveikio vertinimo, pridėdamo prie Komisijos pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu rinkinio, 7 priede, ir kreiptis į teisėsaugos institucijas.

Pagal (penktosios) Kovos su pinigų plovimu direktyvos⁵ 32a straipsnį valstybės narės privalo sukurti centralizuotus automatizuotus mechanizmus, pavyzdžiui, centrinius registrus arba centrinės elektroninių duomenų gavimo sistemas, kad sudarytų sąlygas nustatyti bet kurio fizinio arba juridinio asmens, turinčio arba kontroliuojančio mokėjimo sąskaitas, banko

---

¹ Komisijos komunikatas dėl 2021–2025 m. ES kovos su organizuotu nusikalstamumu strategijos (COM(2021) 170, 2021 4 14).

² Tai apima neteisėtus narkotikus, prekybą žmonėmis, neteisėtą migrantų gabenimą, sukčiavimą (dingusio prekiautojo sukčiavimas PVM Bendrijoje, intelektinės nuosavybės teisių pažeidimai, sukčiavimas maisto produktų srityje), neteisėtus šaunamuosius ginklus, neteisėtą tabaką, su kibernetiniais nusikaltimais susijusią veiklą ir organizuotus turtinius nusikaltimus (*Study on Mapping the risk of serious and organised crime infiltration in legitimate businesses*, 2021 m. kovo mėn., DR0221244ENN); <https://data.europa.eu/doi/10.2837/64101>.

³ Europolas, *Does crime still pay? Criminal Asset Recovery in the EU – Survey of statistical information 2010-2014*, 2016 m., <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/does-crimestill-pay>.

⁴ Remiantis Tarybos pamatiniu sprendimu 2003/757/TVR ir 2006/783/TVR ir (nuo 2020 m. gruodžio 19 d.) Reglamentu (ES) 2018/1805.

⁵ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL L 141, 2015 6 5, p. 73).

sąskaitas ir banko seifus, tapatybę.

Pagal Direktyvą (ES) 2019/1153⁶ jau dabar reikalaujama, kad valstybės narės paskirtų institucijas, kompetingas vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, kad jos galėtų naudotis prieiga prie centralizuotų automatizuotų mechanizmų ir jais naudodamosi atlikti paiešką (Direktyvoje (ES) 2019/1153 vadinami centralizuotais banko sąskaitų registrais; šis terminas vartojamas toliau šiame tekste). Pagal direktyvą taip pat reikalaujama, kad valstybės narės prie paskirtųjų kompetentingų institucijų taip pat priskirtų turto susigrąžinimo tarnybas, be to, valstybėms narėms kompetentingomis institucijomis leidžiama paskirti mokesčių administratorius ir kovos su korupcija agentūras tiek, kiek jos kompetingos vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą arba baudžiamąjį persekiojimą už jas pagal nacionalinę teisę. Direktyva į nacionalinę teisę turi būti perkelta iki 2021 m. rugpjūčio 1 d.

Pagal Komisijos pasiūlymą dėl naujos Kovos su pinigų plovimu direktyvos, kuri pateikiama kartu su šiuo pasiūlymu, valstybės narės užtikrina, kad informacija iš centralizuotų banko sąskaitų registrų būtų prieinama vienoje banko sąskaitų registrų (BSR) prieigos vietoje, kurią turi sukurti ir tvarkyti Komisija⁷. Institucijos, turinčios prieigą prie vienos BSR prieigos vietos, sujungdamos centralizuotus banko sąskaitų registrus turėtų turėti galimybę greitai nustatyti, ar asmuo turi banko sąskaitas kitose valstybėse narėse, šiuo tikslu nesikreipdamos į visas atitinkamas institucijas visose valstybėse narėse. Atsižvelgiant į naujos Kovos su pinigų plovimu direktyvos teisinį pagrindą (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsnis), pagal ją bus numatyta suteikti prieigą prie vienos BSR prieigos vietos tik finansinės žvalgybos padaliniais (FŽP), t. y. nacionalinės įstaigos, kurios iš įpareigotųjų subjektų⁸ gauna pranešimus apie įtartinus sandorius ir, kai tinkama, persiunčia juos baudžiamojo tyrimo institucijoms. Tačiau, atsižvelgiant į kovos su sunkiu nusikalstamumu interesą ir visų pirma siekiant vykdyti veiksmingus finansinius tyrimus, institucijoms, kompetentingoms vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, taip pat reikia suteikti prieigą prie vienos BSR prieigos vietos, kad joms būtų leista nustatyti, analizuoti ir interpretuoti finansinę informaciją, susijusią su baudžiamosiomis bylomis.

Dabartiniu pasiūlymu siekiama praplėsti prieigą prie vienos BSR prieigos vietos, kaip nustatyta naujoje Kovos su pinigų plovimu direktyvoje, ir ją suteikti institucijoms, kompetentingoms vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, kurios yra paskirtos kaip kompetingos institucijos pagal Direktyvos (ES) 2019/1153 3 straipsnio 1 dalį.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo pasiūlymu papildomos vienos BSR prieigos vietos nuostatos, įtrauktos į Komisijos pasiūlymą dėl naujos Kovos su pinigų plovimu direktyvos.

Kovos su pinigų plovimu sistemos pagrindas (SESV 114 straipsnis) yra susijęs su vidaus rinka ir juo siekiama užkirsti kelią tam, kad Sąjungos finansų sistema nebūtų naudojama

---

⁶ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1153, kuria nustatomos taisyklės dėl paprastesnio finansinės ir kitos informacijos naudojimo tam tikrų nusikalstamų veikų prevencijoms, nustatymo, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais (OL L 186, 2019 7 11, p. 122).

⁷ Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2021/XX.

⁸ Fiziniai arba juridiniai asmenys, kuriems taikoma Kovos su pinigų plovimu ir kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu taisyklės.

pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo tikslais. Šis pasiūlymas papildo prevencinį kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu aspektą ir yra juo grindžiamas, be to, pasiūlymu sustiprinama teisinė sistema teisėsaugos bendradarbiavimo požiūriu.

Šis pasiūlymas atitinka išsamios Sąjungos politikos dėl pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo veiksmų planą, kurį Komisija patvirtino 2020 m. gegužės mėn.⁹ Veiksmų plane pažymima, kad Sąjungos lygmeniu sujungti centralizuoti banko sąskaitų registrai yra būtini siekiant paspartinti FŽP ir teisėsaugos institucijų prieigą prie informacijos apie banko sąskaitas ir palengvinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą. ES saugumo sąjungos strategijoje (2020 m. liepos mėn.)¹⁰ taip pat pažymima, kad toks sujungimas galėtų padėti gerokai paspartinti FŽP ir kompetentingų institucijų galimybes susipažinti su finansine informacija. Iš naujos ES strategijos, kuria siekiama kovoti su organizuotu nusikalstamumu, matyti, kad Komisija persvarstys Direktyvą (ES) 2019/1153, siekdama suteikti teisėsaugos institucijoms prieigą prie būsimos platformos, kurioje bus sujungti centralizuoti banko sąskaitų registrai visoje Sąjungoje.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Siūloma direktyva atitinka Sąjungos politikos tikslus, visų pirma tikslą kovoti su sunkiais nusikaltimais, taip pat kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu sistema, įskaitant naują kovos su pinigų plovimu dokumentų rinkinį.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Laikantis teisinio pagrindo, kuris buvo naudojamas keičiamam teisės aktui, t. y. Direktyvai (ES) 2019/1153, priimti, siūlomos direktyvos teisinis pagrindas yra SESV 87 straipsnio 2 dalis. Pagal tą nuostatą Sąjungai leidžiama imtis policijos bendradarbiavimo priemonių, susijusių su valstybių narių kompetentingomis institucijomis (įskaitant policiją, muitinę ir kitas specializuotas teisėsaugos tarnybas), visų pirma atsižvelgiant į nusikalstamų veikų prevencijai, nustatymui ir tyrimui svarbios informacijos rinkimą, saugojimą ir keitimąsi ja.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 5 straipsnio 3 dalyje nustatyto subsidiarumo principu, tik valstybės narės negali deramai pasiekti siūlomo veiksmo tikslų, dėl to jų geriau siekti Sąjungos lygmeniu. Pasiūlymu neviršijama to, kas būtina siekiant nustatyti tikslų.

Organizuotos nusikalstamos grupės dažnai veikia tarpvalstybiniu mastu *inter alia* siekdamos paslėpti ir reinvestuoti savo neteisėtai įgytą turtą. Grėsmė, kuri kyla organizuotoms nusikalstamos grupės nukreipiant savo neteisėtas pajamas siekiant prisiskverbti į ekonomiką, daro poveikį visai Sąjungai, todėl šiuo atveju reikia imtis ES lygmens atsako.

---

⁹ Komisijos komunikatas dėl visapusiškos Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politikos veiksmų plano (COM(2020) 2800, 2020 5 7).

¹⁰ Komisijos komunikatas dėl ES saugumo sąjungos strategijos (COM(2020) 605, 2020 7 24).

- **Proporcingumo principas**

Vadovaujantis ES sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatytu proporcingumo principu šiuo pasiūlymu neviršijama to, kas būtina ir proporcinga, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos valdžios institucijoms, kurioms tenka pareiga apsaugoti Sąjungos piliečius, naudotis atitinkama finansine informacija ir ja dalytis.

Pagal Direktyvą (ES) 2019/1153 suteikiama prieiga tik prie ribotos informacijos (pvz., savininko vardo ir pavardės, banko sąskaitos numerio), kuri yra griežtai būtina siekiant įvertinti, ar tyrimo subjektas banke turi sąskaitą ir kokiame banke ta sąskaita yra. Tas pats apribojimas taip pat bus taikomas prieigos ir paieškos galimybėms vienoje BSR prieigos vietoje, kuri sukuriama dabartiniu pasiūlymu.

Atitinkamai kitų valstybių narių kompetentingos institucijos galės vienoje BSR prieigos vietoje tiesiogiai susipažinti su toliau nurodytais ribotos informacijos rinkiniais ir atlikti tokios informacijos paiešką (žr. 4 straipsnio 2 dalį kartu su Direktyvos (ES) 2019/1153 2 straipsnio 7 dalimi; taip pat žr. dabartinės Kovos su pinigų plovimu Direktyvos 32a straipsnio 3 dalį, taip pat siūlomos naujos Kovos su pinigų plovimu direktyvos 14 straipsnio 3 dalį ir siūlomo naujo Kovos su pinigų plovimu reglamento 18 straipsnio 1 dalį):

- kliento sąskaitos turėtojo ir bet kurio asmens, veikiančio kliento vardu: vardo ir pavardės, kurią papildo kiti reikalingi identifikavimo duomenys arba unikalus identifikavimo numeris;
- kliento sąskaitos turėtojo tikrojo savininko: vardo ir pavardės, kurią papildo kiti reikalingi identifikavimo duomenys arba unikalus identifikavimo numeris;
- banko arba mokėjimo sąskaitos: tarptautinio banko sąskaitos numerio (IBAN) ir sąskaitos atidarymo ir uždarymo datos;
- banko seifo: nuomininko vardo ir pavardės, kurią papildo kiti reikalingi identifikavimo duomenys arba unikalus identifikavimo numeris ir nuomos laikotarpio trukmė.

Todėl pagal šiame dokumente siūlomas priemones institucijos, kompetingos vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, vis tiek negalės susipažinti su neskelbtiniais duomenimis ir jų ieškoti, pavyzdžiui, informacijos apie sandorius arba sąskaitų likutį. Vienoje BSR prieigos vietoje bus leidžiama susipažinti tik su informacija, kuri yra griežtai būtina siekiant nustatyti banko ar mokėjimo sąskaitos arba seifo turėtoją. Institucijoms, naudojantis pagal šį pasiūlymą suteikta prieiga, nustačius kitą valstybę narę, kurios finansų įstaigoje tyrimo subjektas turi banko sąskaitą, jos, jei, jų manymu, tai bus būtina, turės per atitinkamus policijos ar teismo bendradarbiavimo kanalus prašyti suteikti papildomos informacijos (pvz., sandorių sąrašą).

- **Priemonės pasirinkimas**

Šio pasiūlymo forma yra direktyva, nes juo iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1153.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTAISIAIS SUBJEKTAIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Per konsultacijas su institucijomis ir suinteresuotaisiais subjektais pareikštos nuomonės**

2020 m. birželio mėn. Tarybos išvadose dėl finansinių tyrimų stiprinimo siekiant kovoti su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu¹¹, valstybės narės paragino Komisiją apsvarstyti galimybę toliau tobulinti teisinę sistemą sujungiant nacionalinius centralizuotus banko sąskaitų registrus, siekiant paspartinti prieigą prie finansinės informacijos ir palengvinti kompetentingų institucijų tarpvalstybinį bendradarbiavimą visoje Sąjungoje.

Savo 2020 m. liepos 10 d. rezoliucijoje¹² Europos Parlamentas teigiamai įvertino Komisijos planą užtikrinti centralizuotų banko sąskaitų sujungimą siekiant paspartinti teisėsaugos institucijų prieigą prie finansinės informacijos ir FŽP prieigą prie finansinės informacijos įvairiais tyrimo etapais ir palengvinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą visapusiškai laikantis taikomų duomenų apsaugos taisyklių.

Rengdama šį pasiūlymą, Komisija turto susigrąžinimo tarnybų platformos posėdžiuose ir per neoficialias ir tikslingas konsultacijas konsultavosi su turto susigrąžinimo tarnybomis. Jie visapusiškai pritaria iniciatyvai.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymą papildė siūlomo naujo kovos su pinigų plovimu dokumentų rinkinio poveikio vertinimas (visų pirma jo 7 priedas dėl banko sąskaitų registrų sujungimo), dėl kurio Reglamentavimo patikros valdyba 2020 m. gruodžio 4 d. priėmė teigiamą sprendimą. Prie pasiūlymo pridėtame Komisijos tarnybų darbiniam dokumente išsamiau analizuojama padėtis ir prieigos prie sujungtos centralizuotų banko sąskaitų registrų sistemos praplėtimas, kad prieiga taip pat būtų suteikta pagal Direktyvą 2019/1153 paskirtoms institucijoms, kompetentingoms vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas.

- **Pagrindinės teisės**

Šiuo pasiūlymu aiškiai paskirtoms institucijoms, kompetentingoms vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, bus suteikta prieiga prie sujungtos centralizuotų banko sąskaitų registrų sistemos vienoje BSR prieigos vietoje. Taip institucijoms bus sudarytos sąlygos greitai nustatyti, ar asmuo turi banko sąskaitą kitose valstybėse narėse, nesikreipiant į visas atitinkamas institucijas visose ES valstybėse narėse.

Centralizuotuose banko sąskaitų registruose centralizuotai laikomi asmens duomenys, susiję su juridiniais ir fiziniais asmenimis. Todėl prieigos prie vienos BSR prieigos vietos praplėtimas turės poveikį pagrindinėms duomenų subjektų teisėms, visų pirma teisei į privatumą ir teisei į asmens duomenų apsaugą (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) atitinkamai 7 ir 8 straipsniai).

---

¹¹ Tarybos išvados dėl finansų tyrimų stiprinimo siekiant kovoti su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu, 2020 m. birželio 17 d. (8927/20).

¹² 2020 m. liepos 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl visapusiškos Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politikos. Komisijos veiksmų planas ir kiti pastarojo meto pokyčiai (2020/2686(RSP)).

Bet kokie susiję Chartijoje pripažįstamų teisių ir laisvių, visų pirma nustatytų 7 ir 8 straipsniuose, įgyvendinimo apribojimai atitinka Chartijoje, ypač jos 52 straipsnio 1 dalyje, nustatytus reikalavimus.

Apribojimas nustatytas teisės aktu ir yra grindžiamas poreikiu siekti bendrojo Sąjungos pripažįstamo tikslo, t. y. kovoti su sunkiais nusikaltimais.

Be to, paisoma atitinkamų teisių ir laisvių esmės, o apribojimai yra proporcingi siekiamam tikslui.

Poveikis teisei į privatumą yra ribotas, visų pirma todėl, kad pagal šį pasiūlymą nereikalaujama rinkti papildomų sąskaitos turėtojo duomenų ir atsižvelgiant į tai, kad informaciją iš kitų valstybių narių, kuri yra prieinama vienoje BSR prieigos vietoje, jau galima gauti policijos ir teismo bendradarbiavimo kanalais. Be to, teisės į privatumą ribojimas, atsižvelgiant į jo mastą, bus santykinai ribotas, nes prieinami ir ieškomi duomenys neapima finansinių sandorių arba sąskaitos balanso. Pasiūlymas bus taikomas ribotos informacijos rinkiniui (pvz., savininko vardas ir pavardė ir banko sąskaitos numeris), kurio griežtai reikalauja atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija, siekdama nustatyti, kuriame (-iuose) kitos valstybės narės banke (-uose) tyrimo subjektas turi sąskaitą.

Dėl fizinių asmenų asmens duomenų apsaugos pažymėtina, kad banko sąskaitų informacija gali būti prilyginama asmens duomenims ir institucijų, kompetentingų vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, prieiga prie šių duomenų reikštų asmens duomenų tvarkymą. Šių institucijų duomenų, gautų iš centralizuotų banko sąskaitų registru ir juose ieškomų naudojantis viena BSR prieigos vieta, tvarkymui turėtų būti taikomi nacionaliniai įstatymai, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva (ES) 2016/680, kaip tai dabar numatyta suteikiant prieigą prie duomenų ir jų ieškant remiantis Direktyva (ES) 2019/1153, atsižvelgiant į jos dabartinę formuluotę.

Be to, Direktyvoje (ES) 2019/1153 jau numatytos apsaugos priemonės ir apribojimai taip pat bus taikomi bet kokiai tiesioginei paskirtųjų institucijų prieigai prie kitų valstybių narių centralizuotų banko sąskaitų registru per vieną BSR prieigos vietą arba paieškai šiuose registruose. Tai pirmiausia yra susiję su tos direktyvos 3, 4, 5 ir 6 straipsniuose nustatytais apsaugos priemonėmis ir apribojimais, pagal kuriuos visų pirma numatyta:

- tik valstybių narių paskirtos institucijos, kompetentingos vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, galės naudotis prieiga prie centralizuotų banko sąskaitų registru ir atlikti juose paiešką, įskaitant vienos BSR prieigos vietos naudojimą (direktyvos 3 straipsnio 1 dalis kartu su nauja 4 straipsnio 1a dalimi);
- įgaliojimai naudotis prieiga prie centralizuotų banko sąskaitų registru ir atlikti juose paiešką, įskaitant vienos BSR prieigos vietos naudojimą, suteikiami tik „sunkių nusikalstamų veikų“ prevencijos, nustatymo, tyrimo ar baudžiamąjo persekiojimo už jas tikslais arba siekiant remti baudžiamąjį tyrimą, susijusį su „sunkiomis nusikalstamomis veikomis“ (direktyvos 4 straipsnio 1 dalis ir nauja 1a dalis). Šiomis aplinkybėmis sunkios nusikalstamos veikos reiškia Reglamento (ES) 2016/794¹³ I priede išvardytų formų nusikaltimus (direktyvos 2 straipsnio 12 dalis);

¹³ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europol), kuriuo pakeičiami ir panaikinami

- kaip nurodyta pirmiau, galimybė susipažinti ir ieškoti, įskaitant vienos BSR prieigos vietos naudojimą, suteikiama tik dėl ribotos informacijos rinkinio, esančio centralizuotuose banko sąskaitų registruose, kuris yra griežtai būtinas siekiant nustatyti, ar tyrimo subjektas turi sąskaitą banke ir kuriuose bankuose jis tokių sąskaitų turi (4 straipsnio 2 dalis kartu su 2 straipsnio 7 dalimi);
- galimybė susipažinti ir ieškoti, įskaitant vienos BSR prieigos vietos naudojimą, kiekvienu konkrečiu atveju turi naudotis konkrečiai paskirti ir įgalioti kiekvienos kompetentingos institucijos darbuotojai (5 straipsnio 1 ir 2 dalys). Valstybės narės privalo nustatyti priemones, kuriomis užtikrintų aukštus technologinius standartus atitinkančių duomenų saugumą gaunant prieigą prie banko sąskaitos informacijos ir jos ieškant (5 straipsnio 3 dalis);
- turi būti saugomi registracijos įrašai apie kiekvieną prieigą prie informacijos ir jos paiešką, įskaitant vienos BSR prieigos vietos naudojimą (6 straipsnio 1 dalis). Šiuos registracijos įrašus reguliariai turi patikrinti už centralizuotus banko sąskaitų registrus atsakingi duomenų apsaugos pareigūnai ir kompetentingai institucijai paprašius jai turi būti leidžiama su jais susipažinti (6 straipsnio 2 dalis). Šie registracijos įrašai gali būti saugomi tik duomenų apsaugos stebėsenos tikslais, jie turi būti atitinkamomis priemonėmis apsaugoti nuo neteisėtos prieigos ir ištrinti praėjus 5 metams nuo jų sukūrimo, išskyrus atvejus, kai jie yra reikalingi stebėsenos procedūroms įgyvendinti (6 straipsnio 3 dalis).

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas ES biudžetui poveikio neturi.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Iš dalies keičiamame teisės akte (Direktyva (ES) 2019/1153) jau numatyta atitinkama stebėseną, ataskaitų teikimas ir vertinimas.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Aiškinamųjų dokumentų dėl šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę nereikia.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsniu iš dalies keičiamas Direktyvos (ES) 2019/1153 4 straipsnis ir nustatomos paskirtosios institucijos, kompetingos vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, įskaitant galimybes tiesiogiai susipažinti su kitų valstybių narių centralizuotais banko sąskaitų registrais naudojant vieną BSR prieigos vietą ir atlikti juose paiešką.

2 straipsnyje nustatytas terminas valstybėms narėms perkelti naują direktyvą į nacionalinę teisę.

Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA**dėl kompetentingų institucijų prieigos prie centralizuotų banko sąskaitų registru naudojančios vienos prieigos vieta, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1153**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 87 straipsnio 2 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁴,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁵,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) norint užkirsti kelią sunkiems nusikaltimams, juos nustatyti, tirti ar vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos, būtina palengvinti prieigą prie finansinės informacijos. Galimybė greitai susipažinti su finansine informacija yra labai svarbi visų pirma vykdant veiksmingus baudžiamuosius tyrimus ir siekiant sėkmingai atsekti ir paskui konfiskuoti nusikaltimo priemones ir nusikalstamu būdu įgytas pajamas;
- (2) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1153¹⁶ valstybių narių paskirtoms institucijoms, kompetentingoms vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, leidžiama susipažinti su banko sąskaitos informacija ir jos ieškoti. Direktyvoje (ES) 2019/1153 banko sąskaitos informacija apibrėžiama kaip tam tikra informacija, laikoma centralizuotuose automatizuotuose mechanizmuose, kuriuos valstybės narės sukūrė pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/849¹⁷ ir kurie Direktyvoje (ES) 2019/1153 įvardijami kaip centralizuoti banko sąskaitų registrai;
- (3) šioms institucijoms, paskirtoms pagal Direktyvą (ES) 2019/1153, priklauso bent jau turto susigrąžinimo tarnybos ir joms taip pat gali priklausyti mokesčių administratoriai ir kovos su korupcija agentūros tiek, kiek jos kompetentingos vykdyti nusikalstamų

¹⁴ OL C , , p. .

¹⁵ OL C , , p. .

¹⁶ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1153, kuria nustatomos taisyklės dėl paprastesnio finansinės ir kitos informacijos naudojimo tam tikrų nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir baudžiamąjo persekiojimo už jas tikslais ir kuria panaikinamas Tarybos sprendimas 2000/642/TVR (OL L 186, 2019 7 11, p. 122).

¹⁷ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL L 141, 2015 6 5, p. 73).

veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už juos pagal nacionalinę teisę. Pagal tą direktyvą kompetentingoms institucijoms suteikiami įgaliojimai tiesiogiai susipažinti tik su tos valstybės narės, kuri paskyrė minėtas institucijas, centralizuotais banko sąskaitų registrais ir atlikti juose paiešką;

- (4) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) MMMM/XX¹⁸, kuria pakeičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2015/849¹⁹ ir išlaikomi pagrindiniai pagal tą direktyvą nustatytos sistemos ypatumai, be kita ko, nustatyta, kad centralizuoti automatizuoti mechanizmai yra sujungti per vieną banko sąskaitų registrų (BSR) prieigos vietą, kurią turi sukurti ir tvarkyti Komisija. Tačiau pagal Direktyvą (ES) MMMM/XX tik FŽP tebeturi tiesioginę prieigą prie centralizuotų automatizuotų mechanizmų, įskaitant vienos BSR prieigos vietos naudojimą;
- (5) atsižvelgiant į tarpvalstybinį organizuoto nusikalstamumo ir pinigų plovimo pobūdį, taip pat į atitinkamos finansinės informacijos svarbą siekiant kovoti su nusikalstama veika, įskaitant, kai įmanoma ir tinkama, greitą neteisėtai įgyto turto sekimą, išaldymą ir konfiskavimą, pagal Direktyvą (ES) 2019/1153 paskirtos institucijos, kompetingos vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą arba baudžiamąjį persekiojimą už juos, turėtų turėti galimybę tiesiogiai per vieną BSR prieigos vietą, sukurtą pagal Direktyvą (ES) MMMM/XX, susipažinti su kitų valstybių narių centralizuotais banko sąskaitų registrais ir atlikti juose paiešką;
- (6) apsaugos priemonės ir apribojimai, kurie jau nustatyti pagal Direktyvą (ES) 2019/1153, taip pat turėtų būti taikomi galimybėms susipažinti su banko sąskaitos informacija ir jos ieškoti naudojant pagal šią direktyvą sukurtą vieną BSR prieigos vietą. Šios apsaugos priemonės ir apribojimai apima apribojimą, taikomą institucijoms, kurios turi įgaliojimus susipažinti su banko sąskaitos informacija ir jos ieškoti, tikslus, kuriais galima gauti prieigą prie informacijos ir jos ieškoti, informacijos, prie kurios suteikiama prieiga ir kurios galima ieškoti, rūšis, paskirtųjų kompetingų institucijų darbuotojams taikomus reikalavimus, duomenų saugumą ir prieigos ir paieškų registracijos įrašus;
- (7) bet koks kompetingų institucijų vykdomas asmens duomenų tvarkymas, susijęs su šia direktyva nustatyta prieiga ir paieškos galimybėmis, atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/680²⁰. Todėl šia direktyva paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų teisių, visų pirma teisės į asmens privatų ir šeimos gyvenimą ir teisės į asmens duomenų apsaugą;
- (8) atsižvelgiant į tai, kad šios direktyvos tikslo, būtent įgalinti paskirtas institucijas, kompetingas vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą, per vieną BSR prieigos vietą, sukurtą pagal Direktyvą (ES) MMMM/XX, susipažinti su kitų valstybių narių centralizuotais banko sąskaitų

¹⁸ [Nuoroda į naują Kovos su pinigų plovimu direktyvą, kai ji bus priimta.]

¹⁹ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL L 141, 2015 6 5, p. 73).

²⁰ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

registrais ir atlikti juose paiešką, valstybės narės negali deramai pasiekti, bet to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali patvirtinti priemones laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

- (9) [pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį Airija pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šią direktyvą;]

[arba]

[pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, Airija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;]

- (10) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma.
- (11) todėl Direktyva (ES) 2019/1153 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (12) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725²¹ 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu [ir jis 2021 m. MM pateikė nuomonę],

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos (ES) 2019/1153 4 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„1a. Valstybės narės užtikrina, kad pagal 3 straipsnio 1 dalį paskirtos nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų įgaliojimus per vieną banko sąskaitų registru (BSR) prieigos vietą, sukurtą pagal Direktyvos (ES) MMMM/XX [*nauja Kovos su pinigų plovimu direktyva*] XX straipsnį, tiesiogiai ir nedelsiant susipažinti su kitose valstybėse narėse prieinama banko sąskaitos informacija, kai tai yra būtina jų užduotims atlikti sunkių nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais arba remiant su sunkia nusikalstama veika susijusį baudžiamąjį tyrimą, įskaitant su tokiu tyrimu susijusio turto nustatymą, sekimą ir išaldymą.“.

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip [*perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpis turi būti suderintas su naujoje Kovos su pinigų plovimu direktyvoje nustatyta taikymo data,*

---

²¹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

nuo kurios taikomos centralizuoto automatizuoto mechanizmo sujungimo nuostatos] užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

*Europos Parlamento vardu
Pirmininkas*

*Tarybos vardu
Pirmininkas*